Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central (judecător S. Lazari)
Dosarul nr. 2a-1308/24 (nr. 2-23174561-03-2a-03102024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul Civil și de contencios administrativ

D E C I Z I E

16 ianuarie 2025 mun. Bălți

Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Elena Grumeza
Judecătorii: Natalia Costaș, Stanislav Grosu

examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de SRL „Metical", reprezentată de avocatul Șteliman Serghei împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată intentată de SRL „Metical" împotriva lui Doibani Mariana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La data de 06.12.2023, reclamanta SRL „Metical" s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Doibani Mariana, solicitând încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii partea reclamantă a indicat că, la data de 15.03.2018, între SRL „Metical" în calitate de operator și Doibani Mariana, în calitate de utilizator, a fost încheiat contractul privind prestarea serviciilor multiopționale în domeniul comunicațiilor electronice. Pentru serviciile prestate conform pct.2.2 din contract, utilizatorul a fost obligat să facă plata lunară în avans în sumă de 180,00 lei.

Indică că, potrivit pct.7.8 al contractului, în cazul întârzierii achitării serviciilor, pârâtul s-a obligat să achite o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere.

Menționează că, conform pct.6.3 din contract, în cazul rezilierii anticipate a contractului încheiat cu ofertă specială sau ofertă cu conectare gratuită, din inițiativa Utilizatorului și până la expirarea termenului impus de contract, precum și în cazul nerespectării de către utilizator a condițiilor contractuale, utilizatorul întoarce aparatajul predat în folosință, la fel este obligat să plătească neîntârziat toate sumele scadente, inclusiv până la data de finisare a contractului, în conformitate cu condițiile și durata contractului, reieșind din pct.2.2 și 9.1 din prezentul contract.

Totodată, a făcut trimitere la pct.7.11 al contractului, care prevede că, în cazul rezilierii, sau nerespectării obligațiilor contractului din proprie inițiativă, utilizatorul este obligat să achite suma totală pentru conectare de 2000,00 lei și conform pct.7.18, la

expirarea termenului contractului (pct.9.1), utilizatorul achită operatorului o taxă în mărime de 900,00 lei, aferentă cheltuielilor de conectare.

Susține că, părțile au prevăzut faptul că, cheltuielile SRL „Metical" pentru conectarea pârâtului la rețea constituie 2900,00 lei. Din cumulul pct.7.11 și 7.18 al contractului rezultă că pârâtul a fost scutit de achitarea unei părți din aceste cheltuieli (2000,00 lei), doar cu condiția că se va afla în relații contractuale cu SRL „Metical" nu mai puțin de trei ani și pe parcursul aflării în aceste relații (indiferent de durata lor) își va îndeplini obligațiile contractuale, în caz contrar, pârâtul are obligația de a restitui aceste cheltuieli de conectare.

Cât privește partea de cheltuieli în sumă de 900,00 lei, achitarea ei a fost eșalonată pentru pârâtă, până la finisarea relațiilor contractuale între utilizator și SRL „Metical".

A mai relevat că, potrivit anexelor la contractul menționat, care sunt, totodată, acte de primire-predare, clientei i s-a predat în folosință temporară utilaj Router Toto-Link și Iscom epon în complet. Utilajul a fost transmis în folosință temporară pe perioada utilizării serviciilor, iar debitorul și-a asumat răspunderea materială pentru utilajul primit și s-a obligat să-l restituie la prima cerință sau să restituie costul echipamentului Router Toto-Link , în valoare de 700,00 lei și Iscom epon în valoare de 1 140,00 lei.

În același timp, societatea comercială reclamantă a mai punctat că și-a îndeplinit integral obligațiile sale contractuale și a prestat în volum deplin pârâtului serviciile stipulate în contract. Cu toate acestea, pârâta Doibani Mariana, nu și-a onorat propriile obligațiuni de a achita integral serviciile ce i-au fost prestate și a admis o restanță de 4665,70 lei, începând cu 01.06.2021 și până la 31.07.2023.

În scopul soluționării amiabile a litigiului, prin notificare, reclamanta SRL „Metical", a înștiințat pârâta despre nerespectarea clauzelor contractuale și obligația de stingere a datoriei acumulate, acordându-i termen necesar pentru aceasta.

Astfel, SRL „Metical" a indicat că, la momentul depunerii cererii de chemare în judecată, datoria pârâtei Doibani Mariana, constituie suma de 10 959,00 lei dintre care suma restantă pentru serviciile prestate în mărime de 4 665,70 lei, penalitatea în mărime de 1 553,40 lei, costul utilajului nereturnat în mărime de 1 840,00 lei și cheltuieli suportate de SRL „Metical" pentru conectarea la rețea în sumă de 2 900,00 lei.

În partea ce ține de motivarea în drept a acțiunii, reprezentantul reclamantei a făcut referire la prevederile art. 512, 514, 572, 602, 624, 970 din Codul civil (în redacția de până la 01.03.2019) al Republicii Moldova, art. 5, 6, 7, 166, 167 CPC.

Prin încheierea din 11 decembrie 2023, ținând cont de faptul că, valoarea acțiunii nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, în conformitate cu art. 276^2 al. (1) CPC, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Metical" către Doibani Mariana, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată, a fost acceptată în procedură, prevăzută pentru examinarea cererilor cu valoare redusă, fiind expediată pârâtei copia acțiunii și actele anexate de reclamantă.

Totodată pârâtei i-a fost explicat dreptul de a depune în termen de 30 de zile, referință și probele pe care își întemeiază obiecțiile sale, fiindu-i explicat și faptul că dacă

nu va depune referință în termenul stabilit, cererea de chemare în judecată va fi soluționată în baza materialelor anexate la dosar de către reclamantă.

Poziția primei instanțe:

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024 acțiunea civilă înaintată de către SRL „Metical" împotriva pârâtei Doibani Mariana, cu privire la încasarea datoriei la serviciile prestate (conform contractului de prestare a serviciilor multiopționale în domeniul comunicațiilor electronice din 15.03.2018) și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins.

Solicitarea apelantului:

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024, SRL „Metical" la data de 27 februarie 2024, cu respectarea termenului de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii prevăzut de art. 362 alin.(1) CPC, a contestat-o cu apel, depunând cerere de apel nemotivat, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL „Metical" să fie admisă integral.

Cu respectarea termenului acordat de instanță pentru înlăturarea neajunsurilor la depunerea cererii de apel, la 28 iunie 2024, avocatul Șteliman Serghei în interesele SRL „Metical" a depus cererea de apel motivată.

Poziția apelantului:

În susținerea cererii de apel, apelanta a reiterat argumentele expuse de către instanța de fond în susținerea soluției luate pe caz.

Suplimentar apelanta invocă că, însăși instanța a indicat că prelungirea tacită a contractului conform sensului literar presupune că, la expirarea termenului acțiunea contractului continuă în condițiile stabilite de părți anterior, fără a fi necesar încheierea unui nou contract.

Reține că, în contract este înserat pct. 9.1 conform căruia contractul este valabil timp de 2 ani din ziua semnării lui și se prelungește automat pe o perioadă de 12 luni, din momentul expirării în cazul în care nici una din părți nu își manifestă intenția de a nu-l prelungi.

Prin urmare, atât legea, cât şi contractul, prevede că în cazul expirării termenului contractului, dacă relațiile între părți continuă de fapt, cu știrea ambelor părţi, şi nici o parte nu a obiectat imediat împotriva prelungirii, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe un termen nelimitat.

Susține că, și instanța de fond s-a referit în hotărâre atât la prevederile art. 977 CC (în redacția până la 01.03.2019), cât şi la prevederile pct.9.2 al contractului. Cu toate acestea instanţa de fond nu a aplicat aceste prevederi, ci le-a dat o interpretare eronată. Contractul a fost încheiat la 15.03.2018 pe o perioadă de 2 ani, cu o prelungire automată ulterioară încă pe 12 luni. Astfel perioada determinată, pentru care a fost încheiat contractul, a expirat la 15.03.2021. Totuşi după această dată relaţiile contractuale au

continuat de fapt cu ştirea ambelor părţi şi nici o parte nu a obiectat împotriva prelungirii relaţiilor contractuale.

În acest sens, SRL „Metical” a continuat să presteze serviciile contractate, iar Doibani Mariana a continuat să efectueze achitări pentru aceste servicii, efectuând achitări până la 01.06.2021. Astfel după expirarea perioadei determinate, pentru care a fost încheiat contractul, Doibani Mariana a mai achitat serviciile prestate încă 2 luni. Prin aceasta Doibani Mariana şi-a exprimat acordul pentru prelungirea acțiunii contractului pentru o durată nelimitată (nedeterminată).

La caz, pentru ca contractul să nu să se transforme în unul pe o durată nelimitată, era suficient ca Doibani Mariana către 15.03.2021 să depună la SRL „Metical” o cerere în care să indice că nu dorește prelungirea relațiilor contractuale, astfel drepturile lui nefiind prejudiciate. Doibani Mariana nu numai că nu a depus o atare cerere, dar după 15.03.2021 a continuat să beneficieze de serviciile SRL „Metical” şi să se achite pentru ele. Prin aceasta dânsa a exprimat acordul ca relațiile contractuale să continue.

Astfel, relaţiile contractuale după 15.03.2021 au continuat cu ştirea ambelor părţi (Doibani Mariana continuând să facă achitări) şi nici o parte nu numai că nu a respins această prelungire, dar prin acțiunile sale (continuarea prestării serviciilor de către SRL „Metical” şi continuarea efectuării achitărilor de către Doibani Mariana) şi-au exprimat intenția ca relațiile contractuale să continue.

Așadar, au fost întrunite condițiile prevăzute de art.977 CC (în redacția până la 01.03.2019) şi contractul s-a transformat în unul pe termen nelimitat. După 15.03.2021, în orice moment, Doibani Mariana era în drept să ceară rezilierea contractului şi încetarea relațiilor contractuale, fără a motiva cumva această cerință, printr-o simplă depunere a unei cereri către SRL „Metical”, fapt pe care nu l-a făcut.

Consideră că, nu este întemeiată referirea instanţei de fond la directiva 93/13 CEE, deoarece conform ei prelungirea automată a contractului poate fi considerată abuzivă doar dacă se întâmplă în absenţa unei indicaţii contrare din partea consumatorului, pe când continuarea din partea lui Doibani Mariana a achitărilor după 15.03.2021 de fapt reprezintă din partea ei o indicaţie prin care doreşte prelungirea relaţiilor contractuale.

Menționează că, în această privință s-a format o practică judiciară clară şi uniformă, în cazuri similare fiind încasate datoriile pentru serviciile prestate, practică pe care instanţa de fond a ignorat-o.

Apelanta mai invocă că, conform prevederilor punctului 7.8 din contractul menționat mai sus în cazul întârzierii achitării serviciilor pârâtul se obligă să achite o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere. Pentru perioada întârzierii achitării serviciilor prestate către pârât şi până la data depunerii cererii de chemare în judecată, mărimea penalității calculate constituie 1 553,40 lei.

Referitor la capătul de cerere privind încasarea cheltuielilor de conectare la rețea, apelantul face trimitere la punctul 7.11 a contractului menționat mai sus, utilizatorul ce a încheiat contractul la ofertă specială (luând în considerație oferta specială cu discount), în cazul rezilierii sau nerespectării obligațiilor contractuale din propria inițiativă, este obligat să achite suma totală pentru conectare 2000,00 lei.

Susține că, conform punctului 7.18, la expirarea termenului contractului (în conformitate cu punctul 9.1) „utilizatorul” achită „operatorului” o taxă în mărime de 900,00 lei, aferentă cheltuielilor de conectare.

Reiterează că, părțile au prevăzut în contract faptul că, cheltuielile SRL „Metical” pentru conectarea pârâtului la rețea constituie 2 900,00 lei. De asemenea din cumulul pct.pct.7.11 şi 7.18 al contractului rezultă că pârâtul a fost scutit de achitarea unei părți din aceste cheltuieli (2000,00 lei), doar cu condiția că se va afla în relații contractuale cu SRL „Metical” nu mai puţin de 3 ani (condiţie respectată) şi pe parcursul cât se va afla în aceste relaţii contractuale (indiferent de durata lor) îşi va îndeplini obligaţiile contractuale, (condiţie ce nu a fost respectată) în caz contrar pârâtul are obligaţia de a restitui aceste cheltuieli de conectare.

Mai mult, relevă că, conform pct.9.2, în cazul prelungirii automate a contractului pentru o perioadă de 12 luni, în ce privește obligațiile părților acționează condițiile contractuale, inclusiv pct. 6.3 şi 7.11. La fel, conform pct. 9.2 al contractului în cazul prelungirii automate a contractului pe o durată nedeterminată, în condiţiile pct.9.3, acţionează principalele condiţii, inclusiv pct.6.3 şi 7.11 a prezentului contract.

Prin urmare, clauza privind achitarea părţii din cheltuielile suportate de SRL „Metical”, pentru conectarea utilizatorului la rețea, echivalente sumei de 2 000,00 lei în cazul nerespectării de către ultimul a condițiilor contractuale, acționează şi pentru perioada de transformare a contractului în unul pe o durată nedeterminată.

Susține că, Doibani Mariana nu şi-a respectat obligațiile contractuale prin faptul că a admis restanțe la achitarea pentru serviciile ce i-au fost prestate, deci, în temeiul pct.pct.7.11 și 9.2 al contractului, are obligația să achite aceste cheltuieli. Menționeaza instanței de fond privitor la faptul că Doibani Mariana s-a aflat în relaţii contractuale cu SRL „Metical” mai mult de 3 ani și nu a întreprins încercări de a rezilia în acest termen contractul, este una neîntemeiată, deoarece pentru survenirea obligaţiei de a restitui suma de 2000,00 lei aferentă cheltuielilor de conectare la rețea, este suficient (în mod alternativ) să survină cel puțin una din condiții, s-au rezilierea anticipată a contractului în interiorul termenului de 3 ani de la încheierea lui, s-au nerespectarea de către utilizator a obligațiilor contractuale (indiferent când anume a avut loc nerespectarea).

Ori, scutirea utilizatorului de la plata acestor cheltuieli este o ofertă condiționată făcută de SRL „Metical”, cu condiția întrunirii cumulative a două condiții - aflarea în relații contractuale cu SRL „Metical” nu mai puţin de 3 ani şi respectarea întocmai a obligațiilor contractuale indiferent de durata relațiilor contractuale. Această clauză nu reprezintă o sancțiune impusă consumatorului pentru neexecutarea careva obligații, ci o favorizare care însă este acordată condiționat, i-ar în cazul nerespectării condițiilor cu care ea a fost acordată, ea nu se acordă.

Menționează că, deoarece în urma neîndeplinirii obligaţiilor de către utilizator, contractul a fost reziliat, i-ar relațiile contractuale între părți au încetat, a apărut obligaţia lui Doibani Mariana de a achita suma de 900,00 lei.

Nu este întemeiată nici concluzia instanței privind faptul că conform pct.2 din contract utilizatorul achită ”0” lei pentru conectare la ziua de facturare, deoarece din

această clauză nu rezultă că utilizatorul este scutit absolut şi necondiționat de plata cheltuielilor de conectare, ci doar faptul că la ziua conectării utilizatorul nu face careva achitări.

Relațiile ulterioare în această privință sunt reglementate de clauzele contractuale ce prevăd şi reglementează scutirea condiționată şi amânarea achitării acestor cheltuieli (pct.pct.7.11 şi 9.2 al contractului).

Apelantul invocă faptul că, potrivit anexei la contractul menționat, care este totodată act de predare-primire, clientului i s-a predat în folosință temporară utilaj- router Toto-link și Iscom Onu în complect. Utilajul a fost transmis în folosință temporară pe perioada utilizării serviciilor, iar debitorul si-a asumat răspunderea materială pentru utilajul primit si s-a obligat să-l restituie la prima cerință sau să restituie costul lui -router Toto-link în valoare de 700 lei și Iscom Onu în valoare de 1 140,00 lei.

Conform punctului 6.3 în cazul rezilierii anticipate a contractului, încheiat cu oferta specială sau oferta cu conectare gratuită, din inițiativa utilizatorului şi până la expirarea termenului impus de contract, precum şi în cazul nerespectării de către utilizator a condițiilor contractuale, utilizatorul întoarce aparatajul predat în folosinţă în stare funcţională sau achită contravaloarea lui.

Cu toate că, Doibani Mariana a fost somată despre neîndeplinirea obligațiilor contractuale, ea a omis să restituie utilajul, precum şi să achite contravaloarea lui. Conform prevederilor contractuale utilajul menționat rămâne în proprietatea SRL „Metical” şi a fost transmis lui Doibani Mariana doar în folosință temporară.

Consideră că, instanța de fond respingând cerinţa privind încasarea costului utilajului, a încălcat dreptul SRL „Metical” la protecția proprietății, garantat inclusiv şi de art.1 alin.1 al Protocolului Adiţional de la Paris la Convenţia Europeană. Faptul nerestituirii utilajului de către Doibani Mariana denotă că ea fie nu există în natură, fie nu este în stare funcțională, SRL „Metical” fiind nevoită să solicite încasarea costului lui.

Susține că, nu este întemeiat nici argumentul instanţei de fond despre uzura utilajului, deoarece uzura la care se referă instanţa reprezintă o noţiune contabilă de micşorare periodică a valorii de bilanţ a mijloacelor fixe. În ceia ce priveşte funcţionalitatea utilajului, în cazul respectării regulilor de folosire a lui (obligaţia utilizatorului), el nu se defectează, ci rămâne în stare funcţională.

Mai mult ca atât, susține că, SRL „Metical” va fi nevoită să cumpere alt utilaj la un preţ mult mai mare, dat fiind faptul că din 2018 până în prezent inflaţia a crescut considerabil.

La 14.10.2024 în adresa intimatei Doibani Mariana a fost expediată copia cererii de apel și copia încheierii Curții de Apel Bălți din 09.10.2024 prin care s-a stabilit intimatei termen limită pentru prezentarea referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor sub sancțiunea decăderii din acest drept până la data de 04.11.2024.

În termenul acordat de instanța de apel, Doibani Mariana nu a prezentat referință asupra cererii de apel, și nici demersuri sau careva probe noi.

Potrivit art.376 alin.(1^1) CPC, *apelul împotriva hotărârilor emise de instanța de insolvabilitate, precum și împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, în condițiile examinării cauzelor în primă instanță.*

În conformitate cu prevederile art.276^4 alin.(5) CPC, *instanța de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanților la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător.*

Conform art.276^3 alin.(1), (2) CPC, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă. Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.*

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de apel, a materialelor din dosar și a normei legale relevante speței, Colegiul civil reține următoarele:

Articolul 276^2 alin.(1) CPC, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

Prin Hotărârea Guvernului nr. 1033 din 21.12.2023 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2024, în mărime de 13 700 de lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Cuantumul datoriei de bază solicitat în acțiunea civilă constituie 9 405,70 lei, respectiv, acțiunea civilă corect s-a examinat în procedura cererilor cu valoare redusă.

În conformitate cu dispozițiile art.385 lit.c) CPC, *instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.*

În conformitate cu art.386 alin.(1) lit.a), c) și d) CPC, *hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanţa de apel dacă circumstanţele importante pentru soluţionarea cauzei nu au fost constatate şi elucidate pe deplin; concluziile primei instanţe, expuse în hotărâre, sânt în contradicţie cu circumstanţele cauzei; normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.*

În conformitate cu art.239 CPC, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.*

Concluziile privind circumstanțele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art.117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin.(5) CPC, *instanța judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părților și altor participanți la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare și să dovedească faptele ce constituie obiectul probațiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.*

Prevederile art.121 CPC statuează că, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Art.130 alin.(1) CPC, prevede că, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

Art.373 CPC stipulează că, *(1) instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. (5) Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor când consimte și când hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.*

Prin urmare, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Art.5 alin.(1) CPC declară că, *orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.*

Conform prevederilor art.9 alin.(1) și alin.(2), lit.a) Codul civil, *drepturile și obligațiile civile apar în temeiul legii, precum și în baza actelor persoanelor fizice și juridice care, deși nu sunt prevăzute de lege, dau naștere la drepturi și obligații civile, pornind de la principiile legislației civile. Drepturile și obligațiile civile apar din contracte și din alte acte juridice.*

După cum reiese din materialele cauzei, între SRL „Metical” în calitate de operator şi Doibani Mariana, în calitate de utilizator, la data de 15.03.2018, a fost încheiat contractul privind prestarea serviciilor în domeniul comunicațiilor electronice, potrivit căruia operatorul s-a obligat să ofere servicii multiopţionale prin intermediul conectării la rețea de fibră optică FlyNet. La rândul său, Doibani Mariana în calitate de utilizator s-a obligat să achite o plată lunară în avans în cuantum de 180 lei (f.d.6-8).

La caz, invocând faptul că, potrivit listei facturilor din 23.10.2023, Doibani Mariana, înregistrează datorii la serviciile prestate, SRL „Metical” a înaintat prezenta acţiune în instanța de judecată, solicitând încasarea de la Doibani Mariana a datoriei în

mărime de 10 959,1 lei, dintre care suma restantă pentru serviciile prestate în mărime de 4 665,70 lei, penalitate în mărime de 1 553,40 lei, costul utilajului nereturnat în mărime de 1 840,00 lei şi taxa pentru conectarea la reţea în mărime de 2900 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024 acțiunea civilă înaintată de SRL „Metical" împotriva pârâtei Doibani Mariana, cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată s-a respins.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia acestei hotărâri, SRL „Metical" a contestat-o cu apel, prin care a solicitat casarea hotărârii instanței de fond și emiterea altei hotărâri prin care acțiunea înaintată de SRL „Metical" să fie admisă integral.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, instanța de apel consideră că, apelul este întemeiat și pasibil de a fi admis, cu casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărârii prin care acțiunea să fie admisă parțial, reieșind din următoarele raționamente:

Potrivit art.7 alin.(1), (2), (4) Cod civil, *legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (4) În cazul situațiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligațiilor părților, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.*

Așadar, având în vedere normele legale citate supra, prezenta speță cade sub incidența prevederilor Codului civil în vigoare până la 01.03.2019, dat fiind faptul că, data nașterii raporturilor juridice este 15.03.2018, precum și prevederile Codului civil în vigoare după 01.03.2029, care are aplicabilitate și asupra executării obligațiilor contractuale.

Respectiv, potrivit art.514 Codul civil (în redacţia până la 01.03.2019), art. 776 Codul civil (în redacția legii de la 01.03.2019), *obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii*.

Conform art.512 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), art.774 alin.(1) Codul civil (în redacția legii de la 01.03.2019), *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face.*

Potrivit art.513 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), art.775 alin.(1) Cod civil, (în redacția legii de la 01.03.2019), *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă şi diligenţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei*.

La fel, prevederile art.970 alin.(1) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), art.1375 alin.(1) Cod civil (în redacția legii de la 01.03.2019), statuează că, *prin contractul de prestări servicii, o parte (prestator) se obligă să presteze celeilalte părţi (beneficiar) anumite servicii, iar aceasta se obligă să plătească retribuţia convenită*.

Conform art. 977 Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), art.1382 Cod civil (în redacția legii de la 01.03.2019), *dacă relaţiile dintre părţi vor continua, cu ştiinţa celeilalte părţi, şi după încetarea termenului, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe termen nelimitat în măsura în care cealaltă parte nu respinge imediat această prelungire*.

Instanța de apel, constată că, prima instanță în mod eronat a conchis de a respinge pretențiile cu privire la încasarea datoriei pentru serviciile prestate în sumă de 4 665,70 lei, concluzionând că, datoria pretinsă de reclamant este pentru serviciile prestate pârâtului în afara contractului.

În această ordine de idei, Colegiul civil reține că, potrivit pct.9.1 al contractului, acesta este valabil timp de 2 ani din ziua semnării lui și se prelungește automat pe o perioadă de 12 luni din momentul expirării lui, în cazul în care nici una dintre părți nu își manifestă în scris intenția de a nu îl prelungi. În pct. 9.3 al contractului este stipulat că, după expirarea termenului de 12 luni, pentru care se prelungește automat contractul, în caz dacă nici un din părți nu a manifestat intenția de a nu-l prelungi, contractul se prelungește automat pe o perioadă nedeterminată, până când cel puțin una din părți îl va rezilia (f.d.7).

Se mai reține că, la pct. 9.2 din contract este stipulat că, în cazul prelungirii automate a contractului pentru o perioadă de 12 luni, în ceea ce privește obligațiile părților, acționează principalele condiții ale contractului, inclusiv punctele 6.3 și 7.11 ale contractului.

Mai mult ca atât, deşi după cum a statuat instanţa de fond că, legislaţia civilă nu conţine norme clare cu privire la prelungirea tacită a contractelor pe o perioadă nedeterminată, Colegiul civil reiterează că ”*... dacă relaţiile dintre părţi vor continua, cu ştiinţa celeilalte părţi, şi după încetarea termenului, contractul de prestări servicii se consideră prelungit pe termen nelimitat în măsura în care cealaltă parte nu respinge imediat această prelungire*”, de altfel, la expirarea a 2 ani din ziua semnării contractului, acesta a fost prelungit automat pe un termen de 12 luni și SRL „Metical” a continuat să presteze lui Doibani Mariana serviciile contractate, conform condiţiilor asumate, iar aceasta din urmă nu a solicitat încetarea relaţiilor contractuale. Deci, prin neachitarea serviciilor prestate conform unui contract (considerat prelungit tacit), nu se prezumă intenţia expresă şi directă a beneficiarului, de a renunţa la servicii (la caz - în domeniul telecomunicațiilor electronice).

La fel, Colegiul civil consideră irelevante concluziile primei instanţe cu privire la faptul că, nu există claritate cu cât se prelungește termenul de acţiune a contractului, şi cu referire la constatarea clauzei lipsită de efecte, prin prisma faptului că nu este clară situaţia prelungirii termenului contractului de prestare a serviciilor multiopţionale în domeniul comunicaţiilor electronice din 15.03.2018, deoarece, atât din prevederile

art.977 și art.1382 Cod civil, cât şi potrivit pct. 9.1, 9.3 al contractului, rezultă că din momentul expirării, acesta se prelungește pe o perioadă de 12 luni, dar, până când cealaltă parte nu respinge această prelungire.

Raportând circumstanțele de fapt constatate supra la normele legale relevante speței, instanța de apel consideră întemeiate cerințele SRL „Metical" cu privire la încasarea din contul lui Doibani Mariana a datoriei pentru serviciile de internet, televiziune şi telefonie în sumă de 4 665,70 lei, conform contractului din 15.03.2018.

În partea ce ține de cerința reclamantului/apelantul privind încasarea penalității în mărime de 1 553,40 lei, Colegiul civil menţionează că, potrivit art.624 alin.(1) şi (3) Cod civil (în redacţia până la 01.03.2019), *clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulând că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun. Clauza penală poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate.*

Art.947 Cod civil (în redacția legii în vigoare de la 01.03.2019) prevede că, *(1) clauza penală este o prevedere contractuală prin care părţile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligaţiei, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun (penalitate). (3) Penalitatea poate fi stipulată în mărime fixă sau sub forma unei cote din valoarea obligaţiei garantate prin clauza penală sau a părţii neexecutate, inclusiv sub forma unei dobînzi de întîrziere.*

În aceeași ordine de idei, conform prevederilor pct.7.8 din contractul de prestare a serviciilor multiopţionale în domeniul comunicaţiilor electronice din 15.03.2018, în cazul întârzierii achitării serviciilor, pârâtul se obligă să achite o penalitate de 1% pentru fiecare zi de întârziere.

Prin urmare, Colegiul civil consideră întemeiate pretenţiile SRL „Metical" cu privire la încasarea din contul lui Doibani Mariana a penalităţii în mărime de 1 553,40 lei, pentru perioada întârzierii achitării serviciilor prestate 01.06.2021-31.07.2023.

În raport cu pretenția privind încasarea sumei de 2 900 lei cheltuielile suportate de SRL „Metical" pentru conectarea pârâtei la rețea, instanța de apel reține că, potrivit pct.7.11 din contractul încheiat între părți la 15.03.2018, utilizatorul ce a încheiat contractul cu ofertă specială cu conectarea gratuită sau conectare la oferta specială (luând în considerație oferta specială cu discount), în cazul rezilierii sau nerespectării obligațiilor contractului din propria inițiativă până la expirarea termenului impus de contract, va achita suma totală pentru conectare de 2000 lei.

Totodată, în conformitate cu pct.7.18 din contract părțile au convenit că, la expirarea termenului contractului (în conformitate cu punctul 9.1) „Utilizatorul" achită „Operatorului" o taxă în mărime de 900 lei, aferentă cheltuielilor de conectare la rețea.

Pentru ca operatorul să poată realiza dreptul de a cere suma de 2000 lei prevăzută la pct.7.11 din contract și suma de 900 lei prevăzută la pct.7.18, contractul încheiat între părți privind prestarea serviciilor multiopționale în domeniul comunicațiilor electronice urmează să nu mai existe, adică să fie rezoluționat.

Ori, în lipsa unei declarații de rezoluțiune, se prezumă din punctul 9.3 din contract că acesta se prelungește automat pe o perioadă nedeterminată, până când cel puțin una din părți îl va rezilia.

Potrivit art.921 alin.(1) și (3) Cod civil (în redacția legii de la 01.03.2019), *(1) Dreptul la rezoluţiune se exercită de către partea îndreptăţită prin declaraţie scrisă notificată celeilalte părţi contractante. (3) În cazul în care notificarea făcută conform art. 917 prevede rezoluţiunea de plin drept dacă debitorul nu execută în termenul suplimentar acordat prin notificare, rezoluţiunea operează, fără vreo altă declaraţie, la expirarea respectivului termen sau a unei perioade rezonabile după notificare (care trebuie să fie mai lungă decît termenul acordat prin notificare).*

Art. 1084 aliniatele (1), (2) și (4) Codul civil (în redacția legii de la 01.03.2019), *(1) Un contract nu poate fi rezolvit decît în temeiurile prevăzute de lege sau prin acordul părţilor. (2) Una sau ambele părţi îşi pot rezerva în mod expres prin contract dreptul la rezoluţiune pentru neexecutarea obligaţiilor, pentru alte motive sau fără motiv. (4) Rezoluţiunea se aplică tuturor tipurilor de contracte, indiferent de modul de executare ori durata în timp.*

În același timp, după cum s-a menționat mai sus, somația nr.5390/08 din 30.08.2023 conține în textul său intenția de a menține relațiile contractuale, dar cu rezervarea dreptului de a cere în instanța de judecată încasarea datoriei (f.d.12).

În aceste circumstanțe, pentru ca reclamantul/apelantul să poată să ceară pârâtului/intimat achitarea sumei de 2900 lei cu titlu de cheltuieli pentru conectare la rețea și cheltuieli aferente cheltuielilor de conectare la rețea, trebuie să execute clauza prevăzută la pct. 9.3 din contract, prevederilor normelor citate supra și să ceară rezoluțiunea contractului. Aceleași prevederi fiind stipulate și în clauza 9.3 până când una din părți nu va cere rezoluțiunea.

În consecință, Colegiul civil consideră neîntemeiată cerința de încasare a sumei de 2 900 lei aferente cheltuielilor de conectare la rețea.

Cu referire la suma totală pentru utilajul nereturnat, instanța de apel reține că, potrivit Actelor de predare-primire a materialelor din 15.03.2018 și respectiv 11.06.2018, consumatorul confirmă că a primit materialele/utilajele indicate într-o stare bună de funcționare și în volum deplin și se obligă să le întoarcă la prima solicitare a reprezentanților SRL „Metical” (f.d.8 verso, 9).

Totodată, din somația nr.5390/08 din 30.08.2023 și nici din clauzele contractuale nu rezultă cerința de restituire a utilajului.

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil nu constată la etapa dată, existența între părți a unui raport obligațional ce ține de restituirea utilajului transmis de către SRL „Metical” către Doibani Mariana. Prin urmare se deduce soluția de respingere a acestui capăt al pretenției.

Drept urmare, Colegiul civil și de contencios administrativ ajunge la concluzia că pretențiile reclamantului/apelant sunt întemeiate doar în partea încasării datoriei pentru serviciile prestate în sumă de 4 665,70 lei și a penalității în sumă de 1 553,40 lei, în rest cerințele reclamantului urmează a fi respinse.

Subsecvent, conform art.94 alin.(1) CPC, *instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut câştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pârâtului - proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.*

Prin urmare, instanţa de apel consideră necesar de a încasa de la Doibani Mariana în beneficiul SRL „Metical” proporțional părții admise din pretenții suma de 298,72 lei, cu titlu de cheltuieli de plată a taxei de stat la judecarea cauzei în prima instanță şi suma de 903,92 cu titlu de cheltuieli de plată a taxei de stat, pentru examinarea cauzei în ordine de apel.

În sensul normelor citate supra şi ţinând cont de materialele cauzei, instanţa de apel constată că, hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024, urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Metical”, să fie admisă parţial, în sensul expus mai sus.

Potrivit art.276^4 alin.(4) CPC, *deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive și irevocabile de la pronunțare*.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.c) CPC, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord,-

d e c i d e:

Admite apelul declarat de avocatul Serghei Șteliman în interesele SRL „Metical” împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024.

Casează integral hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 19 februarie 2024, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Metical” împotriva lui Doibani Mariana cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată și pronunță o nouă hotărâre potrivit căreia:

Se admite parțial acțiunea formulată de SRL „Metical”.

Se încasează de la Doibani Mariana, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în or.***** în beneficiul SRL „Metical”, c/f 1003606001865, cu sediul în or. Orhei, str. V. Lupu 58/2, datoria pentru serviciile prestate în sumă de 4 665,70 (patru mii șase sute șase zeci și cinci,70) lei, penalitatea în sumă de 1 553,40 (una mie cinci sute cincizeci și trei,40) lei, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat proporțional părții admise din pretenții în sumă de 298,72 (două sute nouăzeci și opt,72) lei, precum și cheltuielile suportate în instanța de apel în sumă de 903,92 (nouă sute trei,92) lei.

În rest, pretențiile se resping.

Decizia este definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului, judecător **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Costaș**

Stanislav Grosu